

انيق الانارة في تبصير الصلوة بتركي العبارة

ناميله تسميه ايده رك هداية و شرح وقاية ومختصر الوقاية و ابراهيم
حلي و ابن عايدن كبي معتبر كتابله رجوع ايدلوب صيبانله
فهم و حفظ آسان اولسون ايجون آجق تركي نلنده تأليف ايدلدي

قرية مسمده ايكنجي محله مسجدنده امام صابر جان ملا
عبد البديع اوغلي تنك تأليفيدر

باصه اولندي قزانده تجارة خانه برادران الكريبي لرنك مطبعه سنده
اوزلري تنك خراجا لري ايلان ۱۹۰۰ نجي يلد.

بو كتاب باصاماقينه رخصت ويرلدي بيطر بورخده ۲۵ نجي اوكتابرده
۱۹۰۰ نجي يلد.

Дозволено ценз ро о. С.-Петербурга, 25 Октябр, 1900 года.

КАЗАНЬ.

Типографія Торговаго Дома Братъевъ Каримовыхъ.
1900 г.

توش وقتنی بلمك ایچسون دائره هندیه یاصامق طریق
 اول بیرنی یابرطاقطانی بیک تیگز ایتوب تیگزلمك كرك آندین
 صونك آنکا جزبه برلنمی یاباشقه نرسه برلنمی بردائره یعنی
 توگرک صزق صزارغه كرك آندان صونك دائره نك مرکزینه
 یعنی اینك اورتاسینه بیک توغری اوترتوب مقیاس قادارغه
 كرك شول قدرلی توغری بولسون دائره نك اوج یاغندان اوج
 نقطه غه مقیاس باشی نك یقین لقی یراقلقی تیگز بولسون لکن
 اول مقیاس نك اوزنلغی (شول دائره نك یریاغندن ایکنچی
 یاغینه قدرلی نق اورتاسندن بر توغری صزق فرض قیلنسه
 شول صزق نك چیرکی قدرلی بولسون) مقیاس اوزنلغی)
 ایندی مقیاسنی شولای ایتوب اورتاسانك آنك کولا گه سی نك
 باشی قویاش چقفاچده دائره نك طشقی یاغنده بولور قویاش
 یوقاری منگان صایون صزقغه یقین کلورهم صزق اچینه کروب
 کیتر شول مقیاس کولا گه سینك باشی دائره صزغندن اچکه
 تابا كركگان وقتون قاراب بر علامت قویارغه كرك
 صزق اوستینه (اول کولا گه باشی کیچکه تابا آوشقاچ صزقندن
 تاغین چغوب کینار چقغان وقتنده صزق اوستنه تاغین بر
 علامت قویارغه كرك کولا گه کرگان وقتنده قویغان علامت
 مدخل الظل چقغان وقتنده قویغان علامت مخرج الظل (شول ایکی
 علامت آراسنده بولغان قوسنی نق اورتالای بولرسنك

شول اور تاسندن مرکز گہ یک توغری ایتوب بر صرق صزار سنک
 مرکز دن اوزوب ایکنچی طرفینه یتکاچی صزار سنک آنه شول
 صرقنی خط نصف النهار دیر لر یعنی کون اور تاسی تک صزغی
 (مقیاس ننگ کولا گہ سی شول صرق اوستونده بولسه نصف النهار
 وقتی یعنی کون تک اور تا وقتی بوله یا کہ توش وقتی دیب
 ایتور مز شول وقتداغی کولا گہ فیء الزوال بوله اگر کولا گہ شول
 صزقدان آوشسه او یله وقتی کره (قاچان مقیاس ننگ کولا گہ سی
 توش وقتداغی کولا گہ سنندین باشقه اوزی اوزونلغی بولسه
 امامین قاشنده او یله وقتی چغوب ایکندی وقتی کره) امام اعظم
 قاشنده فیء الزوال دین باشقه مقیاس تک اوزی اوزونلغی ایکی
 اولوش بولسه او یله وقتی چغوب ایکندی وقتی کره مما حرره
 العبد الفقیر صابر بن عبد البدیع الممساوی القورصاوی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيدنا محمد
وعلى آله واصحابه اجمعين

(جواب) نمازتک فرض لری اون ایکی آلتسی طشندہ
آلتسی نمازتک اچندہ

(نمازتک طشندہ بولغان فرض لری شرط دیب ایتولہ
اچندہ بولغان لاری رکن دیب ایتولہ

(ج) نمازتک شرط لری اول طهارتک اگر طهارت نورگہ
قدرتی بولماسہ تیمم قیلماق ایکنچی نماز اوقی تورغان کشی
تینی ہم کیومنی ہم نماز اوقی تورغان اور نونی بحس دن پاک
قیلماق او چنچی وقت کرمک (دورتنچی عورت اور تمک
(بشنچی قبله غه قارشی بولماق آلتنچی نیت قیلماق

(جواب) طهارت ایکی تورلی برسی طهارت کبری
یعنی غسل لیمک ایکنچی طهارت صغری طهارت آغانده

یوولہ تورغان اعضا لری بووب مسح اور نلرینی مسح قیلماق
(ج) غسل واجب بولما غاده طهارت صغری فرض لکن غسل

قیلسہ طهارت صغری ہم تابولہ ینکادان طهارت لازم بولمی
(ج) برکشی جنب بولسہ یا کہ خاتون کشی حیض یا نفاسدن

پاکلنگان بولسہ آنکا طهارت کبری فرض بولہ

سؤال

نمازتک فرض لری
نچه

(طشندہ بولغان لاری
نرسہ دیب ایتولہ

(شرط بولغانی نرسہ
لر

سؤال طهارت نچه
تورلی

طهارت صغری نی
وقندہ

طهارت کبری نی
وقندہ

ایرته نمازی وقتی
نی وقتده

(ج) ایرته نمازی تنک وقتی راست طانک دن باشلاب قویاش
طوغانغه قدری

اویله وقتی قاچان

(اویله نمازی تنک وقتی توش وقتی اوزغاندان باشلاب هر شیء
تنک کولا گه می توش وقتنداغی کولا گه سندان باشقه اوزی
بویی ایکی الوش بولغانغه قدری امام اعظم قاشنده

(اما امامین قاشنده توش وقتنداغی کولا گه دان باشقه اوزی
قدر بر الوش بولغانغه قدری

امامین کملر
سؤال

فقہ کتابلارنده امامین ذکر قیلونسه آندان مراد امام
ابیوسف برله امام محمد بوله

(جواب) ایکندی نمازی تنک وقتی اویله وقتی چثغاندان
باشلاب قویاش بایغانغه چه

ایکندی وقتی قاچان

(اخشام نمازی تنک وقتی قویاش بایغاندان باشلاب شفق غایب
بولغانغه قدری

اخشام وقتی قاچان

(قویاش بایغان طرفده قزل لوق صونکننده افقده کورنگان
آق لوق امام اعظم قاشنده اما امامین قاشنده افقده کورنگان
قزل لوق اوزی شفق

شفق نرسه

(یستو نمازی تنک وقتی شفق غایب بولغاندان باشلاب
طانگه قدری

یستو وقتی بچوک

(وتر نمازینک وقتی یستو نمسازینی اوقفانندان باشلاب
طانگه قدری

وتر وقتی قاچان

(نماز او قومق هم سجده تلاوة قیلیمق هم جنازه نمازی درست
توگل اوچ وقتده اول قویاش توغان وقتده حتی برکسه ایرته نمازی
اوقفاننده قویاش چغه باشلاسه نمازی بوزیله قویاش چغوب برز

نی وقت لرده نماز
درست بولمی

سوئنگی بویی کوتار لگاچ ینکادان قضا قیلیمق لازم بوله ایکنچی
توش وقتنده نماز درست توگل

(اوچنچی قویاش بایغان وقتده درست توگل مگر شول کون ننک
ایکندی سی درست هم شول وقتده حاضر بولغان جنازه ننک
نمازی هم آیتی شول وقتده اولغان سجده هم نفل
نمازی مع الکراهه درست)

(جواب) کونک نق اورته وقتی توش وقت شول وقت
اوزغاچده او یله وقتی کوره

جمعه کون امام خطبه او قورغه قوزغالسه نفل نمازینی اوقی
باشلامق مکروه دخیده طانک بولغاچ ایرته نمازی ننک
سنتنه باشقه بولغان نفل لر مکروه دخیده ایکندی
اوقغاچ اخشام اوقغانغه قدری نفل نمازی مکروه
لکن قضا نمازی مکروه توگل

(ج) ایرکشی لر عورتی کیندک آستندان باشلاب تز آستینه قدری
آزاد خاتونلار ننک همه تن لریده عوره مگر یوز اوج
هم توبقدن توبن آیاق شولاری غنه عوره توگل

(مکه شهرنده مسجد حرام اچنده ابراهیم علیه السلام
بنا قیلغان یورط شوننک توغریسی کونک که قدری قبله

(جواب) مکه ده بولغان کشی که قبله ننک اوزینه قارشى بولمق شرط
(امام مکه ده بولماغان کشی که قبله بولغان طرفه قارشى بولمق شرط
(ا کر بر کسه قبله نی بلماسه بلگان کشی دان صوراب او قور
(صورار غه قبله نی بله تورغان کشی بولماسه نحری برله او قور
یعنی قبله قایسی طرفه بولور دیب اویلا رده کونکلی قایسی
طرفه اولتورسه شونده قاراب او قور نماز اچنده خطا سین باسه

سؤال

توش وقتی نی وقت

نمازنی وقتلرده

مکروه

عوره نرسه

قبله نرسه

سوء آل

قبله غه قارشى بولمق

ننک نی قدرسی شرط

(قبله طرفی بلماسه

نچوک او قور

قبله طرفينه ايلانور نماز تمام بولغاچ بولسه شول كويي درست بولور
 (جواب) قايسى نمازنى اوقوق بوله شونى كونكلى برله بلوب
 اوقورغه قصد قيلمق قدرسى شرط اما تل برله نية قيلمق شرط
 توگل بلكه فضيلة (دخيدة امامغه او يغان كشى اوقى تورغان
 نمازنى هم امامينه ايارمك نى نية قيلمق $\equiv$ رك

(ج) نفل نمازى بولسه مطلق نية يته يعنى نيت قيلدم نماز اوقورغه
 ديب اويلاسه يارى سنة نماز بولسه آنكاده مطلق نية برله درست
 بوله لكن سنة ديب نية ملك آرق (اگر فرض نماز بولسه قايسى
 نماز ايكانى آرماچق بلگى لب نية قيلمايچمه درست بولمى
 فرضا ايرته نمازى بولسه نيت قيلدم اوشبو كون ايرته نمازى نك
 فرضينى اوتمك كه ديب ياكه وقتنده بولسه اوشبو وقت نك
 فرضينى اوتمك كاديب نية قيلنور مگر جمعه نمازنده وقت فرضى
 ديب نية لاماس باشقه نمازنى وقت چقغاچ اوقسه اوشبو
 وقت نك فرضى ديب نية لاماس هم كونوندان اوزدرسه فرضا
 شنبه كون نك اويلاه سنى يكشنبه كون اوقسه اوشبو كون ديماس
 بلكه شنبه كون نك اويلاه سنى قضا قيلمق غه ديب نية قيلور
 ياكه وقتينه ايرشوب اوقلماغان آخرغى اويلاه نمازى نك
 دورت ركعت فرضى قضا قيلمقغه نيت قيلدم ديور باشقه
 نماز لرده هم شول طريقه قيلور

(جواب) ركعات عددن بلگمك شرط توگل فرضا ايكي
 ركعت ياكه اوچ ركعت ياكه دورت ديب بلگى ملك لازم توگل
 بلگى لسه يچشى بلگى لسه هم درست

(ج) نماز نك ركن لرى يعنى نماز نك اچنده بولغان فرضلرى

نية نك نى قدرسى

شرط

نى روشچه نية كرك

فان

نيت

نيت

نيت

نيت

نيت

نيت

نيت

نيت

نيت

نيت

نيت

نيت

نيت

نيت

سؤال

ركعات عددن

بلگى لسه بچوك

نماز نك ركلى بچمه

خلاف سز بولغانی آلتی اول نمازغه کر شو تکبیری (ایکنچی
 قیام یعنی آباق اوزه بولمق) (اوچنچی قراءت یعنی قر آندان
 بولغان آیه نی اوقمق) (دورتنچی رکوع قیلیمق) (بشنچی سجود)
 آلتنچی نماز ننگ اخیرنده تشهد او قورلق قدری اوتورمق
 (جواب) نماز ننگ واجب لری (اول سورة فاتحه اوقمق
) (ایکنچی سورة فاتحه گه بر سورة قوشمق یا که براوزون
 آیه یا اوج قسقه آیه نی قوشمق) (اوچنچی ترتیب نی رعایه
 قیلیمق یعنی نماز ننگ فرض هم واجب فعل لرینی اوز لرینه
 نیوشلی اورنده قیلیمق) (دورتنچی اولگی اولتورش) (بشنچی
 هر ایکی اولتر شده تشهد اوقمق) (التنچی السلام علیکم لفظی
) (بدنچی وترده قنوت اوقمق) (سکننچی ایکی عید تکبیر لری
) (توقننچی فرض نمازده قراءتی اولگی ایکی رکعتده اوقمق
) (اوننچی رکن لرینی کامل قیلیمق) (اون برنچی جماعت نمازی
 بولغانده ققمر و ب اوقله تورغان نماز لرده امام قراءتی ققمر و ب
 اوقمق) (اون ایکنچی یاشرین اوقله تورغان نماز لرده امام
 قراءتی یاشرین اوقمق واجب

سؤال
 نماز ننگ واجب لری
 نچه

(جواب) اول مرتبه قایسی نمازنی اوقمق بوله شول نمازنی نیه
 یعنی قصد قیلور آندان صونک شونکا و تاش الله اکبر دیب
 قولاق قاغار الله لفظی ننگ همزه سنده اکبر لفظی ننگ
 باسنده برده صوز ماینچه قول بارماق لرینی اوز حالنچه
 قویوب ایکی باش بارماقینی ایکی قولاق یومشاغینه تیورگانچی
 کوتارور لر ایرکشی لر (اما خاتون لار ایکی قولاق ایکی
 اینکی توغریسینه کوتارور لر

سؤال
 نمازغه نی روشچه
 کر شر

(ج) آندن صونك قولنى باغلانور كندك آستنه اونك قولى نك
 اوچى نى صون قولى نك آرقاسينه قويوب هم اونك قولى نك
 باش بار ماقى هم چنچه بار ماقى ايله قابتر مالاغان كچى ايتوب باغلاب
 اورتا اوچ بار ماقى صول قولى نك اوستنه قويار لاراير كشى لر
 (ج) اماخاتونلر قول لر نى كندك آستينه باغلاماس لار بلكه
 اونك قولى نك اوچى نى صول قولى نك آرقاسينه قويوب
 كوكر اكلرينه قويار لار

(ج) هر بر ذكر مسنون بولغان قيامده قولنى باغلامق سنه
 شونك ايچون جنازه ده قولنى باغلانور هم ثنا او قغانده قنوت
 او قغانده باغلانور) اما عيد تكبير لرى آرالارنده هم
 ركوع دان تورغاچ باغلاماس

(جواب) قولنى باغلاغاچ ثنا او قور (يعنى سبحانك اللهم
 وبحمده وتبارك اسمك وتعالى جدك ولا اله غيرك) ديب او قور
 (امام هم يالغز او قغان كشى هم او يغان كشى هم قالغان
 ركعت لر ين او قورغه تورغان مسبوق بولار همه سى ثنا
 او قور لر مگر صو كندان امامغه او يغان كشى امام قرائتى چقرو ب
 او قغان وقتده او يوسه ايتماس هم امام ركوعده وقتده او يوسه
 (ج) ثنا ايتمگان تقدير ده امام ركوعه سينه اير شور لك بولوب ايتكان
 تقدير ده اير شماس لك بولسه هم ثنا ايتماس

(ج) ثنا صونكده اعدو ذاي تور بواعدو ذنى قرائت او قوچى ايتور
 شوتك ايچون امام هم منفر داي تور لر هم مسبوق قالغان ركعت لر ين
 او قورغه تورغاچ ايتور (اما او يغان كشى بواعدو ذنى او قماس
 (ج) اعدو ذ او قغاچ بسم الله الرحمن الرحيم ديور ثنا تعوذ بسمله
 بولارنى ياشرين او قور

قولاق قاغودان
 صونك نى قیلور

خاتونلر نى روشچه
 باغلار

نى وقت لرده قولنى
 باغلانور

سؤال
 قولنى باغلاغاچ نى
 قیلور بو ثنائى كملر
 ايتور

تا صونكده نى قیلور
 تعوذ صونكده نى
 قیلور

سؤال

بسمله صوت نكندەنى
قىلور

قراءت دن صوتك
نى قىلور

نى روشچە ركوع
قىلور

خاتونلر نى روشچە
قىلور

ركوع دەنى او قور

سؤال

ركوع تمامندەنى
قىلور

ركوع دان تورغاچ
نى قىلور

سجده گەنى روشچە
بارور

(جواب) بسمله صوت نكندە قراءت او قور فرض بولغان نماز نك

ايكى ركعتندە قراءت فرض ايكى ركعتدان باشقە سنده فرض

تو گل اما نقل هم وتر نك هم ركعت لر و نده ده قراءت فرض

(ج) قراءت تمامى صوت نكندە ركوع غە بارە باشلاب الله اكبر ديب
تكبير ايتور

(ج) ركوع دە ايكى قولى برله تزلرينه تا يانور قول بار ماقلىرىنى

آچق قىلور آرقاسىنى توشار باشىنى آرقاسىندان تو بىن دە
قىلماس يوقارى دە قىلماس

(ج) اما خاتونلر ركوع ايجون ازرك بو گلور لر قول بار ماقلىرىن

آچىق قلمايىچە برسنى برسینه قوشوب تا يانمايىچە غنه تزينه

قويار لار هم قول طق لرين آچق قىلماسلر

(ج) ركوع غە بارغاچ اوچ مرتبه ياكە اوچدان آرتوق ناق ايتوب

سبحان ربى العظيم ديب تسبيح ايتور

(جواب) ركوع دن توره باشلاغاچ امام بولسه سمع الله لمن

حمدە ديور او يغان كشى ربنا لك الحمد ديور يا لغز او قغان كشى

هر ايكسنى دە ايتور

(ركوع دان توروب آياق اوزره تمام باصقاچ سجدگه باره

باشلاب الله اكبر ديب تكبير ايتور

سجده گە بارغانده اول بير گه ايكى تزين قويار آندىن بعد ايكى

قولون قويار آندىن صوتك ايكى اوچى آراسينه يوزين قويار

ايكى باش بارماق ايكى قلاغى توغر سنده بولور بار ماقلىرى

برسنه برسى قوشلقان بولور ايكى قول طغنى آچىق بولور

قورصاعینی بو طینه تیورماس آباق و قول بارماقلارین قبله
طرفینه یونالدورور او شبو روشچه سجده گه بارغاچ اوج
مرتبہ (سبحان ربی الاعلی) دیب تسبیح ایتور او چدن آرتق
طاق ایتسه مستحب دور

(ج) سجده ده خاتونلر آباقلارین قداماسلر هم قولطق لارین
ظاهر قیلماسالار ایکی بلازکی جرگه توشارلر بو طلرینی
قورصاقلرینه یابشترورلار

(جواب) سجده ده تسبیح لرینی تمام قیلغاچ باشینی کوتره
باشلاب (الله اکبر) دیب تکبیر ایتوب اولتورور اولتورب قرار
قیلغاچ ینه تکبیر ایتوب سجده گه بارور

(ایکنچی سجده نی یخشی لب قیلغاچ تکبیر ایتوب آباق اوزره
تورور بیر گه اولتورور ماینچه هم تاپایمور نیچه غنه تورور
(ج) ایکنچی رکعتده اولگنی رکعتده قیلغان شیکلی قیلور لکن
تیه او قوماس اغوز ایتماس

(ج) دخیده نمازده قولاق قاغوتکبیر ندان باشقه ده قولنی
کونارس مگر و ترده قنوت تکبیر نده هم ایکی عید تکبیر لر نده
قولینی کونارور یعنی قولاق قاغار

(ج) ایکنچی رکعت ننگ سجده سیننی تمام قیلغاچ صول آباغین
توشارده اوستینه اولتورور اونک آباغین قادیاب بارماقلرین قبله
طرفینه یونالدورور اولتورور ایکی قولینی ایکی بو طینه قویار
قول بارماقلرین توشارموننگ صونکنده تشهد یعنی تحیات
او قور دورت اوج رکعتی نماز بولسه اولگنی اولتوروشده
تشهد قدرندن آیدر ماس

خاتونلر نی روشچه
سجده قیلورلار

سوال

سجده تمامنده
نی قیلور

ایکنچی سجده دن
صونک نه قیلور

ایکنچی رکعتده نی
روشچه قیلور

ایکنچی رکعتک تور
غاچ قول کورتا

رلورمه یوقمه

ایکنچی رکعت
تمامنده نی قیلور

سو آل

خاتونلارنی روشچه

اولتورولر

تشهددن صونکھی

رکعت لرده قرأة

او قورمی یوقمی

آخرعی اولترشده

نی طریقہ قیلور

دعا صونکنده نی

قیلور

سو آل

اول سلامنی کملره

بیرور

اویغان کشی کملرنی

نیة قیلور

(جواب) خاتونلر تشهدکه اولترغانده ایکی آیاغین اونک

طرفدان چغاروب صول اوچاسی اوزره اولتورولر

(ج) فرض نماز ننگ قعدۀ اولی دن صونکھی رکعت لرنده سورۀ

فالحه او قور لکن سورۀ قوشماس سورۀ فالحه او قما نیچه تسییح

ایتسه ده درست لکن تیک تور سه مکر وه سورۀ فالحه او قماق آرتق

(ج) آخرعی اولترشده اولگی اولنرش کبی اولتور تشهد

او قغان ننگ صونکنده پیغمبر علیه السلام گه صلوات ایتور

صلوات صونکنده قرآن لفظنه او خشاغان دعا برله یا ۛ

پیغمبر علیه السلام دان ایشنگان دعا برله دعا قیلور لکن آدم لر

سوزینه او خشاغان دعا برله دعا قیلماس

(ج) دعا صونکنده اونک یاغینه ایلانوب ینکاهی تک آقلمی

کورنگانیچه بور ولوب سلام بیرور اوشنداق صول یاغینه

ینکاهی تک آقلمی کورنگانیچیم یوزینی ایلاندر بسلام بیرور

(جواب) سلام بر گانده امام هر ایکی طرفه سلام بر گانده ده

قوم نی هم فرشته لرنی نیة قیلور

(ج) اما اویغان کشی امام تو عرسنده بولسه هر ایکی طرفه سلام

بر گانده ده امام نی هم شول نماز ده بر گه او قغان ایر کشی لرنی هم

فرشته لرنی نیة قیلور اگر امام ننگ صول یاغنده بولسه اونک

طرفه سلام بر گانده امام نی هم بر گه او قغان ایر کشی لرنی

هم فرشته لرنی نیة قیلور اگر امام ننگ اونک طرفنده بولسه

صول طرفه سلام بر گانده امام نی هم بر گه او قغان ایر کشی لرنی

هم فرشته لرنی نیة قیلور

یا لغز او قغان کشی فرشته لرنی گنه نیة قیلور باشقه نی نیة قیلماس

فصل

(جواب) امام قرأتی چقروب او قور جمعه نمازنده هم ایکی عید نمازنده هم ایرته نمازنده هم اخشام برله یستونک اولگی ایکی رکعتلر نده

(جواب) جماعت بولوب او قغانده ایرته نماز هم اخشام برله یستوده قضا قیلغانده بولسه ده امام قرأتی چقروب او قور

(ج) یالغز او قغان کشی نمازنی وقتده ادا قیلسه اختیارلی اگر قضا گه قالسه قضا قیلغانده یاشرین او قور

(ج) وقتده او قغان نماز ادا قیلنوا سمنده بوله نمازنی وقتندان صونک ایکنجی وقتده او قحقنی قضا دیرلر

(ج) قرأتی چقروب او قونک اینک کمی اوزندن باشقه کنیگه ایشتدور لک بولسه چقروب او قونک اینک کمی بوله (ج) شقه کشی گه ایشتدر می اوزی گنه ایشتوب او قسه یاشرون او قوبوله

(ج) سفرده آشغوج وقتده سورۃ فاتحه گه تله سه تنداین سورۃ قوشار (اما آشغوج نو گل هم امین وقتده ایرته نمازی برله اویلهد، (والسماوات البروج) کبی سورۃ لر قوشلور ایکندی هم یستوده آندار قسقه راق سورۃ اخشام ده ییک رک قسقه سورۃ نی سورۃ فاتحه گه قوشلور

(جواب) ایونده وقتده مشایخ لر کور کام کور گاندر ایرته نمازی ایله اویلهد اوزون سورۃ لر نی ایکندی برله یستوده اور تاچه سورۃ لر نی خشام ده قسقه سورۃ نی فاتحه گه قوشقنی

سؤال

قایسی نمازلرده قرأتی چقروب او قله

سؤال

قضا قیلغانده بچوک او فلور

یالغز او قغان کشیگه بچوک

قضا نر سه ادا نر سه

چقروب او قونک معیاری نی قدر

بچوک او قسه یاشرون

قرأت نی قدر لی سی سنه

سؤال

ایوده وقتده قرأت تک سنه قدر سی

بچوک

(ج) حجرات دن بروج غه قدری اوزن سورۀ بروج دن لم
یکن گه قدری اور تاچه لم یکن دن قرآن تک آخرینه قدری
قسقه سورہ لر

(ج) امام قرأت او قغانده او یغان کشی تیک ترور قرأت او قاس
هم خطبه او قغانده ده مقتدی تیک خطبه طنکلاب قنه او ترور
مگر امام خطبه ده (صلوا علیه) آیتی او قسه مقتدی یا شرین گنه
صلوات ایتور

فصل

(جواب) ایکی کسه برسی ایکنچی سینه ایاروب او یوب او قسه
شونی جماعت نمازی دیر لر (نمازنی جماعت برله او قعمق
سنه مؤکده

(جواب) امام شوندا این کشی آنکا او یوب ایاروب نماز او قور لر
(مقتدی او یغان کشی

(ج) امام بولور غه نماز حکم لرینی بلگان رک کشی آرتق مونگ
صونکده قرأتی یخشی راق بولغانی مونک صونکده شبه دن
صاقلانغو چی راق بولغانی مونگ صونکده یاش یوزندن
الوغ راق بولغانی اولی دور

(ج) قل تک هم اعرابی تک هم نسق تک هم صو قر تک هم مبتدع
تک هم ولدز ناتک امام بولغانی مکروه (هم خا ونلار تک ایرگه
ایو ماینچه اوزلری گنه بر خانوغه اقتدا قیلوب یعنی جماعت
بولوب او قاقلری مکروه اگر ده مکروه بولسه ده شولای
خا ون کشی گه او یوب و قسه لر امام لری آلدہ تور ماس بلکه
اور تاده تورور

(ج) طهارت برله اون تورغان کشی تک تیمم برله او قو چی غه
او یوماقی درست

قایسی سورہ لر
اوزون قایسی قسقه

مقتدی ده قراءه
او قور می

سوال

جماعت نمازی نی
نرسه

سوال

امام کم مقتدی کم
امام لقمه کم لایق

کملر تک امامتی
مکروه

ندای کشی لارگه
اقتدا درست

جواب) طهارت آغانده یوماقی نیوش بولغان اعضالرین یووب
 او قغان کشی تنک او یوماقی درست یا چیتنو کینه یا جیره گه مسح
 قیلغان کشی گه

(ج) مومی تنک یعنی رکوع سجود که کوچی یتما ینچه ایما برله او قغان
 کشی تنک اوزی کبی ایما برله او قغان کشی گه او یوماقی درست
 (ج) آیاق اوزره باصوب او قغان کشی تنک او لتروب رکوع سجود
 برله او قغان کشی گه او یوماقی درست لکن رکوع سجود که قدرتی
 بولغان کشی تنک رکوع سجود که قدرتی بولغان کسه گه
 ایوماقی درست توگل

(ج) نفل او قغان کشی فرض اوقی تورغان کشی گه ایوماقی درست
 اما فرض او قوچی نفل او قوچینه ایوماقی درست توگل
 (ج) بر فرض نی او قوچی ایکیچی فرضنی او قوچینه اقتداسی
 درست توگل فرضا اویله او قوچی ایکنندی او قوچی غه او یوماقی
 درست توگل هم شنبه کون اویله سینی او قوچی یکشنبه اویله
 سینی او قوچینه ایوماقی درست توگل

(جواب) ایر کشی تنک خاتونغه هم صبی غه او یوماقی درست توگل
 (سلامت کسه صاحب عذر گه او یوماقی درست توگل
 (نماز درست بولورلق قرأت بلگان کشی قرأت بلمگان کشی گه
 ایوماقی درست توگل

(ج) کیوم کیوب یعنی عورتنی اورتوب او قغان کشی تنک عورتنی
 اورتمای یالانفاچ او قوچینه ایوماقی درست توگل
 (ج) اگر امامه اقتدا قیلغان کشی بر بولسه امام تنک اونک طرفنده
 ینشه تورور اگر بردان آرتق بولسه امام تنک آرتده تورور

سو آل

غاسل تنک ماسخ قه
 اقتداسی نجوک

مومی تنک مومیعه
 اقتداسی نجوک

قائم تنک قاعدکه اقتدا
 سی نجوک

متنفل تنک مفترضه
 اقتداسی نجوک

بر فرضنی او قوچی
 فرض آخرنی
 او قوچینه اقتداسی
 نجوک

سو آل

ایر کشی تنک خاتونغه
 اقتداسی نجوک

صحیح تنک معذور گه
 قاری تنک امی گه

ایوماقی نجوک
 (لابس تنک عاریگه
 نجوک

او یغان کشی قاید
 تورور

مقتدی اولابر
بولوب صونکندان
آرتسه نچوک
تورورلر

(ج) اگر نماز اوقی باشلاغانده مقتدی بر بولوب امام ننگ اونک
یاغنده او یغاچ ایکنچی کسه کسه اول کشی امام ننگ آرتندن
توروب او بور اولگی کلوب او یغان کشی امام قاتندان صونکندان
کلوب آرتده او یغان کشی قاتینه کو چار اگر اول کسه اوزی
بلوب چکما سه نمازین بوزاردیب قور قماغان تقدیرده آرتداغی
کشی امام یانداغی کشی نی تارتور اگر صونکندان کلگان کشی
امام آرتنده ایو مای بلکه امامغه ینشه ایوسه اول وقتده امام
مقتدی لر ننگ هر ایکی سینده آرتقه چکار گه اشارت قیلور
(ردالمختار)

سو آل
مقتدی امامندن آله
راق تورماقی نچوک

(جواب) او یوغان کشی ننگ آیاغی امام ننگ آیاغندان آله
تورماقی درست تو گل

صف ترتیبی نچوک
بو ترتیب فرض می
واجب می

(ج) اول ایرلر صف لور آندین صونک صبی لر آندین صونک
خنی لار آندین صونک خاتونلار صف لار نورلار

(ج) ایرلر برله صبیلر آراسنداغی ترتیب سنه اما خاتونلار برله ایرلر
آراسنداغی ترتیب فرض شو ننگ ایچون خاتون کشی ایر کشی گه
نحریمه هم اداء مشترک بولغان نمازده ینشه تورسه امام بولغان کشی
خاتونغه اماملقنی نیه قیلسه محاذی ایر ننگ نمازی بوزلور اماملقنی
نیه قیلسه محاذیه خاتون ننگ نمازی بوزلور لکن بوزلماقی ننت
شر طلری او نغه یقین بار در تفصیلی اوزون کتابلر ده مذکور دور

سو آل
مقتدی نچه تورلی

(جواب) مقتدی دورت تورلی (برسی مدرک) ایکنچی سی لاحق
فقط (او چنچی سی مسبوق فقط) دور تنچسی لاحق و مسبوق
هر قایسی ننگ اوزینه تیوشلی حکم لری بار
(ج) نماز ننگ همه رکعاتینی امام برله اوقغان کشی مدرک

مدرک کم

(ج) جماعت نمازینہ ایرشکان تنک صونگنده نماز تنگ بعض
 فعلنی امام برله ادا قیلا آلمی قالغان کشی لاحق
 (ج) سوگدان کلوب امامغه او یغان کشی یعنی جماعت نمازی تنگ
 اولینه ایرشمگان کشی مسبوق
 (ج) بر کشی امامغه سوگدان کلوب او یغان تنگ صونگنده ینه
 یو قلاب یا اورون تار لقدان نماز تنک بعض فعلنی امام برله
 اونای آلمی قالغان کشی لاحقده مسبوقده بوله
 (ج) مقتدی نماز تنک همه فعل لر نده امامینه ایارب قیلمق تیوش
 د خیده هیچ برر کنده امام دن اول بو لباس فرضا رکوع سجود که
 امام دن آله بارماس هم مقتدی قراءت دن باشقه اذکارنی
 فرضا رکوع سجود تسبیح لرین هم تکبیرات انتقالاتنی
 وتشهدنی او قور امام آر تنده مقتدی قراءت او قماس
 (جواب) اگر مقتدی اوچ مرتبه تسبیح ایتماسدان اول
 امام یار کوع یا سجود دن قالو قسه امامغه ایارب مقتدی ده
 تورور امام دن قالماس
 (ج) اگر مقتدی تشهدنی تمام قیلغانچی امام اوچنچی رکعتکه
 تورسه یا که قعدۀ اخیرده بولوب مقتدی تشهدنی تمام قیلغانچی امام
 سلام بیرسه اول وقتده مقتدی تشهدنی تمام قیلر ده آندین صونک
 امامغه ایارور تشهدنی تمام قیلما ینچه امام غه ایارسه ده درست
 لکن مکروه
 (ج) اگر مقتدی صلوات ایتمکانچی یا که دعا قیلغانچی امام سلام
 بیرسه اول وقتده امام برله سلام بیرور
 اگر قعدۀ اولی ده مقتدی اوزی تشهدنی امام دن اول تمام

سوال
 لاحق کم
 سوال
 مسبوق کم
 سوال
 لاحق و مسبوق کم
 سوال
 مقتدی گه نی نرسه لر
 تیوش
 سوال
 امام رکوع دان
 مقتدی تسبیح نی
 تمام قیلغانچی تورسه
 نی اشلر
 سوال
 مقتدی نحیة
 او قیلغانچی امام
 تورسه مقتدی
 نچوک قیلور
 سوال
 مقتدی اوزی
 امام دان اول تمام
 قیلسه نچوک

قیلسه اول وقتده مقتدی امام توره باشلاغانجی تیک اوتورور

احکام المسبوق

(جواب) صونکدان کلوب او یغان کشی امام سلام برگاج قالغان رکعت لرین او قورغه تورور (اگر ضرورته سزا امام سلام برگانجی توره مکروه تحریمی بولور) ضروره بولغانده تشهد او قورلوق قدری اوترغاندن صونک امام سلامندن اول توره سده ضرر یوق

(ج) فرضا امام سلام برگانجی کوتوب آندان صونک قالغان رکعت لرین او قورغه تورغان تقدیرده (ایزته نمازنده قویاش چغارلق بولسه) یا که جمعه نمازنده ایکندی وقتی کرور لک بولسه (یا که چتوکی نیک مسح مدتی تولارلق بولسه) یا که صاحب عذر ایکانده وقت چغارلق بولسه (یا که طهارتسز لک پیدا بولورغه آشد رسه) یا که آلدندان کسی اوزماقدان قورقسه (آنه شونتک کبی وقت لرده تشهد قدرلی اوترغاندان صونک امام سلامندن اول توره مکروه بولماس) لکن تشهد قدرلی اوترماسدان اول اصلا توره ماس

(جواب) مسبوق نیک قالغان رکعت لرین قضا قیلغانداغی حکمی منفرد حکمی شیکلی شو نیک ایچون قالغان رکعت لرین او قورغه تورغاج ثنهم تعوذنی کلترور (مگر دورت مسئله ده کی حکمی منفرد حکمی کبی بولماس تفصیلی اوزون کتابلرده مذکوردر (ج) اگر مسبوق اخشامده آخرغی رکعتده امام غه ایشسه اولکی ایکی رکعتینه یتشمی قالسه امام سلام بیر گاج نورورده قالغان

سوال

مسبوق قالغان رکعت لریننی وقتده اوقسر

سوال

ضروره بولغان لرنک مثال لری نی ترسه لر

سوال

مسبوق نیک حکمی نچوک

سوال

اخشام نمازنده آخرغی رکعتکه ایرشکان کشی نی طریقه تمام قیلور

ایکی رکعتی قضا قیلغانده ایکی اولترش برله هر ایکی رکعتده
 سورۀ فاتحه گه بر سورۀ قوشار (یعنی توروب ثناتعود بسمله
 صونکنده سورۀ فاتحه گه سورۀ قوشوب رکوع سجود بعدنده
 تشهد او قورغه او ترور تشهد او قغاج تورب ایکنچی رکعتی
 بسمله صونکنده فاتحه و بر سورۀ برله آخرینه چه تمام قیلور
 (جواب) اگر دورت رکعتی نمازده آخرغی رکعتده امام غه
 ایرشه قالغان اوچ رکعتی قضا قیلغانده اولاتوروب ثناتعود
 و تسمیه صونکنده فاتحه و بر سورۀ برله بر رکعت او قغاج تشهد که
 او ترور تشهد او قغاج توروب ینه بر رکعت نی بسمله صونکنده
 فاتحه گه سورۀ قوشوب رکوع سجود بعدنده او ترمانچه توروب
 او چنچی رکعتده تلاسه فاتحه او قور تلاسه تسبیح قنه ایتور لکن
 فاتحه گه سورۀ قوشماس

(ج) امام سلام بر گانچی مسبوق تشهدن بوشانسه بعض لر
 قاشنده تشهدنی تکرار قیلور بعض لر قاشنده تیک او ترور
 صاحب هدایة مختارات النوازده متابعة للامام صلوات هم
 دعانی اوفق اصح دیگان حلبن ده تشهدنی آقرونراق یعنی
 آشقما ینچه اوفق صحیح دیگان تا کم مسبوق تشهدنی تمام قیلغانده
 امام تشهد هم صلوات دعانی تمام قیلوب سلام بیره باشلر لوق بولور
 (ج) اگر امام بالفشوب بشنچی رکعتکه تورسه آنکایاروب هم
 مسبوق ده تورسه اول وقتده قارالور اگر امام آخرغی اولترشقه
 او ترب تورسه مسبوق ننگ نمازی تور غاچده بوزلور اگر امام
 آخرغی اولترشقه او ترمانچه تورسه مسبوق ننگ نمازی تور غا
 چده بوزلماس بلکه بشنچی رکعت ننگ سجده سنی قیلغاج بوزلور

سؤال
 دورۀ رکعتی نماز
 ننگ آخرغی رکعتنه
 ایرشه نی روشجه
 تمام قیلور

مسبوق تشهدنی
 امامندن اول تمام
 قیلسه نی قیلور

(امام بشنچی رکعتکه
 تورب آنکایارب
 مسبوق هم تورسه

فی ادراک الفریضة

(جواب) اگر بر کسه امام غه رکوع وقتنده ایرشسه یعنی امام
 رکوعده وقتنده اقتدا قیلوب رکوع دان باشنی کوتره باشلاغانچی
 بوکشی هم رکوع غه باروب یتسه شول رکعتکه یتشکان بولور
 لکن آشغوب تکبیر افتتاح نیک الله دیگاننده قیامده بولوب
 اکبرنی ایکاننده بگو لگان بولسه نماز غه کرشوی درست بولماس
 شونتک ایچون صاقلانمق تیوش آیاق اوزه بولغانده تکبیر
 افتتاحنی تمام ایتوب آندین صونک رکوع غه بارور
 اگر قیامده یعنی امام رکوع غه بارماسدان اول امامغه اقتدا قیلسه
 بوکشی رکوع غه بارغانچی امام رکوع قیلوب هم توره باشلاسه
 مقتدی آندین صونک رکوع قیلسه بور کعتکه ایرشکان بولور
 (ج) اگر امام رکوع دان تورغاچ آیاق اوزه بولغانده امام غه
 ایوسه بور کعتکه ایرشکان بولماس

اوشنداق امام رکوعده وقتنده ایوسه مقتدی رکوع غه بارغانچی
 امام رکوع دان باشنی کوتره باشلاسه بور کعتکه ایرشکان بولماس
 گرچه امام دان صونک رکوعنی قیلوب آسه ده ایرشکان بولماس

ردالمحتار نقلا عن الفتح

(ج) بر کسه ایرته نمازنده مسجدکه کرسه نماز نیک فرضنی اوقی
 باشلاغان بولسه لرا گر جماعت نمازی نیک بر رکعتینه ایرشرمون
 دیب او یلاسه سنتنی یاسنه بولمه سنده یاباغانه آرتنده نچکده
 بر پرده بولور لوق نرسه آرتنده اوقورده آندین صونک صفقه
 کرو بامامغه او یور (دخیده بلمک تیوش بوله دور سنتنی فرض

سوال

صونکدان کلوب
 او یغان کشی نی
 وقتنده ایوسه رکعتدن
 حساب قیلنه

سوال

ایرته نمازینه کلگانده
 فرضنی اوقی باشلاسه
 لر سنتنی اوقق تیوش
 می یوقمی

اوقی تورغان صف آرتمده اوقاق مکروه فرض اوقوچی لر
صفینه کروب اوقسه بیگرنک آرتق مکروه بو کراهه فرضنی
اوقورغه کرشکان بولسه لر شول وقتده اما فرضنی اوقی
باشلاغان بولماسه لر سنتی قایسی اورنده اوقسه ده درست
اگر ایرته نمازی تک سنتی اوقغان تقدیرده ایکسینه ده ایرتمی
قالورمن دیب اویلاسه اول وقتده سنتی قویارده امامغه
اقتدا قیلور

(جواب) ایرته نمازی ننگ سنتی فرضندن باشقه اوزی گنه
قضاغه قالسه قضا قیلنماس اگر فرضی برله قالسه شول کون
نگ توش وقتده قدر اوتسه فرضی برله سنتی هم قضا قیلنور
باشقه وقتده سنتی قضا قیلنماس

(اما اویله نمازنده فرض اوقی باشلاغاچ کلسه امامغه اقتدا
قیلورده امام برله فرضی تمام قیلغاچ اولکی دورت رکعت
سنتی قضا قیلور آندین صونک ایکی رکعت سنتی اوقور
) اما بو ایرته نمازیننگ سنتی برله اویله سنتندن باشقه سنه لر
هیچ قایوسی قضا قیلنماس

فصل فی بیان مفسدات الصلوة

(ج) نمازنی بوزه سوز سویلامک کرک انوتوب بولسون
کرک یا گلشلق برله بولسون کرک آز کرک کوب بولسون
هر قایوسی بوزه

(ج) دخیده سلام بیرمک هم سلامنی قایتارمق بوزار هم
انگراشمق و آلمک کبی طاوش چغه تورغان اف او و دیمک هم
طاوش برله جلامق بوزار مگر آخرتنی خاطرینه
کتوروب جلاسه بوزماس

سوال

ایرته نمازی ننگ
سنتی قضا قیلنمی
یوقمی

اویله ده فرض اوقی
باشلاغاچ اوقورمه
یوقمه

سوال

نمازنی نرسه لر بوزه

سوال

سلام برمک هم
انگراشمق جلامق
بوزه می

(طماق قرمق
بوزه می

سوزگه جواب
برمک بوزه می

(یا گلشقانده ایتمک
مچوک

(قرأتی قاراب
اوقسه مچوک هم
نجس که سجده قیلسه

آشامق مچوک

سو آل

عمل کثیر مچوک

نمازده نی نرسه لر
قیلمق مکروه

(ج) عذر سز طماق قرمق بوزار هم تو چکرگان کشی گه
جواب برمک بوزار

(ج) دخیده سوزگه جواب برمک بوزار گر چه (الحمد لله) یا که
(لا آله الا الله) کبی ذکر ایلان جواب بیر سه ده بوزار

(ج) نماز اوقی تورغان کشی اوزیننت امامندن باشقه کشی گه
قرأتی یا گلشقانده ایتوب یدرمک بوزار

(ج) مصحف دان قراءتی قاراب اوقق بوزار کرک آز کرک
کوب بولسون هم نجس که سجده قیلمق بوزار

دخیده آدمی لر دین صورامق ممکن بولغان نرسه برله دعا
قیلمق بوزار قرآنده کلگان دعا بولماسه یا که پیغمبر علیه

السلام دن ایشنگان دعا بولماسه

(ج) آشامق هم اچمک بوزار

(جواب) هم عمل کثیر یعنی کوب اش بوزار (لکن کوب
اشنی تورلیچه تفسیر قیلغانلار) بعضیلر ایکی قولغه محتاج

بولغان اش دیب (یا ایسه نماز اوقی تورغان کشی اوزی آخری
کوب قیلدم بوغای دیب او یله ماقی) یا که چتدان قاراغان

کشی بو کشی نمازده تو گل دور دیب او یلارلق
اشنی قیلماقی دیب تفسیر قیلغانلر

(ج) هر هیئتده خشوع نی قویمق بولسه شول هیئته نمازده مکروه
(سجده اورنوندانی واق تاشلار نی تیگز ملک مکروه) مگر

سجده قیلمق ممکن بولماسه بر یا ایکی مرتبه تیگز ملک مکروه بولماس
(دخیده نمازده وقتده مانکلای تو فراقی صیرمق مکروه

(چالنه تورگا کینه یا کیمی ننگ آرتغینه سجده قیلمق مکروه

(هم سجده قیلغانده بلاك وبلاز كنى بیر گه توشمك مكروه
 (ج) دخیده عقص شعر مکروه یعنی سجده قیلغانده بیر گه
 توشماسون ایچون توك لر نی جیوب ییلکه سی طرفینه قویوب
 یب یا که چوپرك برله ییلمك (یا که صاچ طلغنی باش ایلانہ سینہ
 تورمك) (یا که صاچ طلغنی باش توبہ سینہ قیلوب آنی بر بر نرسہ
 برله ییلامك اوشبولار همه سی مکروه

(عقص شعر نجوڪ)

(ج) دخیده سدل ثوب مکروه (یعنی کیومنی باشینہ ہم ییلکه سینہ
 قویارده چیت لرین صالندرر) (بعضیلر قاشنده کیومنك
 چنك لرین قولینہ کیما ییچه گنه ییلکه سینہ صالمق مکروه
 (ج) کیومنی برله اوینامق هم سجده قیلغانده کیومی ننگ آلدینی
 یا آرتی كوتارمك مکروه

(سدل ثوب نجوڪ)

(کیومی برله اوینامق
 مق نجوڪ)

(امام ننگ یا لغزبر اورنده یعنی قوم دان یا یوقاری یاتوبن
 تورماقی مکروه

دخیده صفده صیاریق اورن بار وقتده امام غه اویغان کشی ننگ
 صفقه کرما ییچه صف آرتنده تورماقی مکروه (اما اویغان کشی
 بولماسه بلکه سنه اوقی تورغان کشی بولسه اول وقتده جماعت
 اوقی تورغان صف آراسینہ کرماس بلکه طشقی مسجد
 یا که پرده بولورلق نرسه آرتنده اوقور ننگ که ادراك
 الفریضه فصلنده ایرته نماز سنتی اوقق بیاننده اوتدی
 (جواب) دخیده یا کیومنده یا سجده قیله تورغان اورنونده
 هم یا یوقاری یاتوبان یا آلدنده یا اونك یا صول طرفنده حیوان
 صورتی بولمق مکروه (مگر مکروه بولماس کوز گه کورنماسلك

سوال
 نماز اوقی تورغان
 اورنده صورت
 بولسه درست می

کچکنه بولسه یا باشتی بتر لگان بولسه

(ج) مسجد صغیر ده نماز او قوچی ننگ آلدندان اوزماق برله
 اوزغان کشی گناهی بولور (امام مسجد صغیر دن باشقه ده نماز
 او قوچی سجده اور نینه غنه قاراغانده کوزی نی قدر لی اور نغه
 چیکلانه شول قدر اور ندن اوزماق برله اوزغان کشی گناهی
 بو اور (اگر نماز او قوچی بیوک یوقاری اور نده بولسه اول
 وقتده اوزغان کشی ننگ اعضاسی مصلی ننگ اعضاسنه برابر
 بولور لق بولسه گناهی بولور

بو گناهی بولغان صور تدر ده نماز او قوچی ننگ آلدنده قاداب
 قویغان آغاچ می یا که قاداغان پرده بولور لق نرسه بولماسه
 شول وقتده یا که قاداغان پرده بولسه ده شول آغاچ برله مصلی
 آراسندن اوزسه گناهی بولور (آه شو ننگ ایچون نماز غه
 کر شکانده کشی اوزماق احتمالی بولسه بر آر شین اوز نلغی هم
 بارماق یا صصی لغی آغاچ کبی بر بر نرسه قاداب قویار ایکی
 قاشی ننگ برسی توغر سنده بولور لق اور نغه هم اوزینه یقین
 قیلوب قادار

(ج) جماعت بولوب او قغانده امام آلدنداغی پرده او یغان
 کشی ایچونده یتر

(پرده بولماغانده مصلی آلدندان بر کسه اوزه باشلاسه یا که
 پرده بولسه ده پرده برله مصلی آراسندن اوزه باشلاسه
 یا تسبیح یا اشاره برله بلدرور

نماز او قوچی ننگ
 آلدندان اوزماق
 درست می

سوال
 کوب کشی بولسه لر
 همه سی قادار می

فصل فی بیان سجود السهو

(جواب) برکشی یا کشش لوق برله نمازده بریاکوب واجبنی
 قالدسه اول کشی که نماز ننگ آخر نداغی اولتر شده تشهد
 او قناچ اونک طرفه سلام بیرب آندین صونک ایکی سجده
 قیلوبینه تشهد او قوب سلام بر مک واجب بولور او شبوننی
 سجده سهو دیر لر

(ج) اما صلوات ایله دعائی سهو قعده سنده یعنی سجده سهو
 قیلغاچ او قغان تشهد صونکنده کلتورر

(ج) اگر واجبنی قالد رماقی یا لغش لوق برله بولماسه بلکه قصدا
 بولسه سجده سهو واجب بولماس نمازی کم بولور واجبنی
 فویمق سببلی گناهلی بولور فرض قدرسی اوستوندا ان توشه ده
 قایتارب اوقق واجب بولور

(ج) اما یا لغشه امام ننگ اوزینه هم او یغان کشی که لازم بوله
 (اما او یغان کشی یا لغشه مقتدی ننگ اوزینه ده امام غه ده
 واجب بولماس

(ج) مسبوق امامی برله سجده سهو قیلور آندین صونک قالغان
 رکعت لرین قضا قیلغانده یا لغشه یینه سجده سهو قیلور لکن
 امامی برله سجده سهو قیلغان بولماسه شول اوزی یا گشقانلغی
 ایچون قیلغان ایکی سجده ایکی یا گشقانلغی ایچونده یتار
 (ج) اگر برکسه قراءت نی اونتوب رکع غه بار سه رکوع ده
 یاز رکوع دان تور غاچ سجده قیلغانچی خاطرینه کلسه آباق اوزره
 بولوب قرائتی اوقور بتونلای قالد رغان بولسه یا فائحه نی غنه

سؤال
 سجده سهو نرسه

سؤال
 صلوات نی قای
 وقتده اوقور
 (واجبنی قصدا
 قالدسه نهچوک

کمار سهوی برله
 کمر که لازم بوله

(مسبوق نی وقتده
 سجده سهو قیلور

قراءة اوقسای
 رکوع غه باروب
 خاطر نه کلسه نی
 طریقه قیلور

قالدرغان بولسه تورغاچ فاتحه هم بر سوره او قورا اگر سوره نى
 گنه قالدرغان بولسه فاتحه او قماينچه سوره گنه او قورده قرأة
 تمامى صونکنده ينه رکوع قيلور اولگى رکوعنى حساب
 قيلماس (اگر اولگى رکوعنى حساب قيلوب قراءت صونکنده
 رکوع سز سجده گه بارسه نمازى بوزلور (اشبور وشچه يعنى
 اولگى رکوعنى حساب قيلماى او قوب آخرغى اولتر شده
 تشهد صونکنده سجده سهو قيلور (حلبى) و (ردالمحتار)
 (ج) اگر بر کسه اولگى اولتر شده تشهدن اللهم صل على
 محمد و على آل محمد ديب ايتور لك قدرى آرتدرب او چنچى
 رکعتنى صوگنه قالدرسه سجده سهو واجب بولور (دخیده
 بر کسه بر رکعتده ايکى رکوع يا اوچ سجده قيلسه سجده
 سهو واجب بولور

(ج) بر امام چقرب او قوله تورغان نمازده قراءتنى مايجوز به
 الصلوة قدرلى ياشرون او قسه ياکه ياشرون او قوله تورغان نمازده
 مايجوز به الصلوة قدرلى قراءتنى چقرب او قسه سجده سهو
 لازم بولور

(ج) امام بالغز او قوچى غه چقرب او قبه له تورغان نمازده قراءتنى
 جهرا او قوق واجب بولما غابلقى ايجون بالغش ياشرون او قسه
 سجده سهو لازم بولمى بالاتفاق اما ياشرون او قله تورغان نمازده
 منفرد قراءتنى بالغش چقرب او قسه ظاهر الروايتده سجده
 سهو لازم توگل رواية النوادرده لازم

(ج) يا اولگى يا آخرغى اولتر شده تشهدنى قالدرسه سجده سهو
 لازم (وترده قنوت دعاسنى او تنوب قالدرسه رکوع غه بارغاچ

سؤال
 قعدة اولی ده
 تشهدن آرتدرسه
 سجده سهو
 لازمى

جهریه
 نمازده قراءتنى ياشرن
 او قسه چچوک

سؤال
 منفرد کده لازمى
 يوقى

(تشهدنى قالدرسه
 وترده قنوتنى
 قالدرسه چچوک

خاطرینه کلسه ده قنوت ایچون کیری قایتماس شول کویگه تمام
قیلورده سجده سهو لازم بولور

(ج) اگر برکسه اولنگی اولتر شقه اوترمانجه یا گلش توروب
کیتسه مونتک صونکده خاطرینه کلسه ظاهر الروایه که بناء تمام
باصوب یتکان بولماسه کیری قایتوب اوترورده تشهد او قور (لکن
اولتر شقه یقین راق وقتنده اوترسه سجده سهو لازم توکل قیامغه
یقین بولغاچ اوترسه سجده سهو قیلور) اگر آباق اوزره باصوب
یتکان بولسه اول وقتنده اولتر شقه کیری قایتماس اگر قایتسه
نمازی بوزلور بوزلماونده خلاف بار

(ج) اگر برکسه آخرغی اولتر شدان یا گلشوب اوترمانجه
تورسه تورغان رکعتی ایچون سجده قیلغانغه قدری خاطرینه
کلسه حاضر اوترور کرک رکوعده خاطرینه کلسون کرک
سجده گه بارغانده بولسون اوترغاچ تشهد او قورده سجده سهو
برله تمام قیلور

اگر تورغان رکعتی ایچون سجده قیلسه او قغان فرض نمازی
نفل گه ایلانور تلاسه شول کوی سلام بیرورتلاسه ینکادان
بررکعت قوشوب تمام قیلور گرچه ایرته نماز یا ایکندی بولسه ده
اخشام دان باشقه ده اما اخشام نمازنده ینکادان بررکعت نی
قوشماس چونکه آرتق رکعتی برله دورت بولغان شونک
ایچون شول دورتدن تمام قیلور

(اوشبو نفل گه ایلانگان صورتلرده فرضنی ینکادان ادا قیلور
(ج) آخرغی اولتر شده تشهد قدری اوترغاچ یا گلشوب تورسه
تورغان رکعتی ایچون سجده قیلغانجه خاطرینه کلسه حاضر

(قعدة اولی گه
اوترمای تورسه
نجوک

سوال

آخرغی اولتر شدان
یا گلشوب تورسه نی
روشجه قیلور

قعدة اخیره گه
اوترغاچ تورسه نجوک

اوتروورده سلام بیروور (اگر تورغان رکعتی شک سجده سنی
 قیلغاچ خاطرینه کلسه اون وقتده یگاندا ان بر رکعت قوشار (ایرته
 نمازنده دور تنجی نی اویله ایکندی ستوده آلتنجی نی اخشامده
 بشنجی نی قوشارده سجده سهو قیلوب تمام قیلور صوگنی
 ایکی رکعتی نقل بولور اکن سنن رواتب اور نینه نایب بولماس
 اویله کبی سنتی نماز بولسه اول سنه نی یگانا بشدان او قور
 (ج) کوبی نچه رکعت او قدم میکان دیب شک قیلسه اول مرتبه
 شک قیلوی بولسه نمازنی یگانا بشدان قایتاروب او قور (اگر
 بالغشه تورغان عادتی بولسه قایسی طرفی بولوینه کوشکی آوشسه
 شول ظن غالبی برله عمل قیلور (ظنی بر طرفه غالب بولغاچی
 بررکن ادا قیلور لق قدری تفکرده بولوب یارکن یا واجب نی
 صوگنه قالدرسه سجده سهو لازم بولور
 (اگر کوشکینه بر طرفی ده غالب بولماسه آز قدرنی آلورده
 یا اولگی یا آخرغی اولترش بولوق احتمالی بولغان اورنده
 اوتروورده تمامنده سجده سهو قیلور (مثلا اویله نمازنده اولگی
 رکعتی یا ایکنجی می دیب شک قیلوب بر طرفی ده غالب
 بولماسه اولگی رکعت قیلورده لکن اوتروورچونکه احتمال اولگی
 اولترش بولورینه بر رکعت او قورده یینه اوتروور اولگی اولترش
 احتمالی ایچون یینه بر رکعت او قورده یینه اوتروورچونکه آخرغی
 اولترش بولو احتمالی بارینه بر رکعت او قورده یینه اوتروورهم
 تمامنده سجده سهو قیلور بس دورت رکعتی دورت اولترش
 برله تمام قیلور اولگی ایکی واجب صوگنی ایکی فرض

سؤال
 نچه رکعت او قغاننده
 شک قیلسه نی
 روشجه قیلور

اگر ایکنچی رکعتی یا اوچنچی رکعتی دیب شك قیلسه
 ایکنچی رکعت قیلورده او ترورینه ایکی رکعتی ایکی قعدہ برله تمام
 قیلورهم سجده سهو قیلور اولگی برسی واجب احتمالی ایچون
 صونکی ایکی فرض احتمالی ایچون (ابن عابدین) اما هداية
 ومختصر الوقایه ده آخرغی اولترش احتمالی بولغان اورنده
 او تروردیگان اولگی اولترشقه احتمالی اورنده او تروردیگان
 (قهستانی هم قعدہ اولی احتمالی بولغان اورنده او ترماسلقنی
 تقویة قیلغان بولسه ده ردالمحتارده آتی رد قیلله دور
 (ج) سلام دن یالغشوب یعنی نمازنی تمام قیلوب چققدم دیب
 گمان قیلوب بررکن ادا قیلورلق قدری آخرغی اولترشنی
 اوزون قیلوب صونکندن نمازده ایکانی بلوب سلام بیرسه
 سجده سهو لازم بولور (حلبی)
 اوشنداق دورت رکعتی نمازده تشهد قدری او ترغاندن صو
 نک اوچ رکعت او قدم می یا که دورت می دیب شك قیلوب بررکن
 ادا قیلورلق قدری سلامنی چکترسه صونکندن دورت رکعت
 او قغاننی شك سز بلسه سجده سهو لازم بولور (ع)
 دورت رکعت او قوچی تمام قیلدم دیب او یلاب ایکی رکعتدن
 سلام بیرسه مونتک صونکنده خاطرینه کلسه توروب ینکادان ایکی
 رکعت قوشوب تمام قیلورده سجده سهو قیلور
 (اگر ایکی رکعت ایکاننی بلوب لکن ایکی رکعتی نمازده مون دیب
 او یلاب سلام بیرسه مثلا اوله نمازنده ایکان یرته نمازی یا جمعه
 نمازی دیب او یلاب ایکی رکعتدن سلام بیرسه اول وقتده
 ایکنچی تحریمه برله ینکا باشدان بتونلای قایتاروب او قور
 ایکنکی گنه قوشوب تمام قیلماس

سوال

سلام دان یالغشوبه
 سجده سهو لازم می

فصل فی بیان صلوة المریض

(ج) بر کسه رنجو سبیلی آباق اوزره باصه آلماسه (یا که
قیامغه قدرتی بولور لکن آباق اوزره باصوب او قغان تقدیرده
رنجوی آرتور (یا که سلامتلا نمکی کجگر لک بولور (یا که باشی
ایلانور (یا که آباق اوزره باصقان تقدیرده بیک قاطی آغرر
اوشبوندا ی کسنه نمازنی تشهدکه اوترغان کبی ایتوب اوترب
اوقور (اگر تشهدکه اوترغان کبی اوترور غه قدرتی بولماسه
نی طریقه اوترماق میسر بولسه شول طریقه اوترورده رکوع
سجود برله اوقور

(ج) اگر قیام ننگ بعض سینه قادر بولوب بعض سندان عاجز
بولسه قادر بولغان قدر سنی آباق اوزره تورور عاجز بولغان
قدر سنی اوترب اوقور فرضا بر آیه اوقور لق قدری یا که
تکبیرة الافتتاح قیلغانده قیامدان ضرر کلمسلك بولسه شول ضرر
بولماسلق قدر سنی آباق اوزره ادا قیلورده قیام ننگ قالغانون
یعنی ضرر کلور لک بولغان قدر سون اوتروب ادا قیلور (حتی
تایاق یا باشقه بربر تایانور لق نرسه گه تایانور غه قدرتی بولسه
تایانوب آباق اوزره اوقور

(ج) اگر رکوع سجود که قدرتی یتماسه ایما برله اوقور یعنی
باشی برله رکوع سجود ایچون اشاره قیلور سجده سنی رکوع
سندن تو بن رک قیلور لکن سجده ایچون یوزینه بربر نرسه
کونار مس (اگر اوزی گنه اوترور غه قدرتی بولماسه لکن
بربر نرسه گه تایانوب یاسویالوب اوترور غه قدرتی بولسه

سؤال
رنجوكشى نمازنى
نچوك اوقور

سؤال
قیام ننگ بعض سندان
عاجز نچوك اوقور

رکوع سجود که
قادر بولماسه نی
روشچه اوقور

اول وقتده تايانوب ياسه و يالوب او قور آنكاده قدرتي بولماسه
 باتوب او قور آرقاسي اوزره ياتورده باشي آستنه بر نرسه قوييلور
 تاكم يوزي قبله طرفه يونالوب اشاره قیلوغه ممکن بولسون
 ایچون شول طریقه یاتوب ایما برله او قور (یا که اونک قابرغاسی
 اوزرینه یاتوب قبله غه متوجه بولسه ده درست رکوع
 سجود ایچون باشی بگوب اشارت قیلور

(ج) اگر باشی بر لن ده اشارت قیلور غه قدرتی بولماسه نمازنی
 بکترور سلامت لنگاچ قضا قیلور

(ج) بر کسه نمازغه کرشکانه سلامت بولوب قیام برله
 او قفانده رنجو پیدا بولوب قیام دان عاجز بولسه قالغان قدرسون
 وتر بر رکوع سجد برله تمام قیلور رکوع سجود دنده عاجز بولسه
 ایما برله تمام قیلور وتر ماقدان عاجز بولسه یاتوب ایما برله تمام
 قیلور نمازنگ بعض سین عذر سبیلی ایما برله او قفاج نماز آراسنده
 سلامتسه یعنی رکوع سجود که قادر بولسه نمازنی باشدان
 قایتاروب او قور بالاتفاق (اگر عذر سبیلی او تر بر رکوع سجود
 برله بعض ارکانی او قفاج نماز آراسنده سلامتسه شیخین
 قاشنده قالغانی آباق اوزره باصوب تمام قیلور امام محمد قاشنده
 ایکنچی تحریمه برله ینکا باشدان قایتاروب او قور (متن لر
 شیخین سوزین آغانلر

فصل فی بیان المسافر

(ج) اورتاچه یورگان تقدیرده اوچ کون یورورلک قدری
 بر اقلغه بارمقنی قصد قیلوب اوز شهر ینک یور طلرندان
 آیرلغان کشی نی مسافر دیب ایتوله

سؤ آل
 ایما برله ده او قور
 عه قادر بولماسه بچوک
 سوء آل
 سلامت کشی گه
 نمازنده رنجو پیدا
 بولسه نی طریقه تمام
 قیلور

سوء آل
 مسافر کم

(ج) اور تاجہ یورش دیب ایٹلہ تو دلریور مکنی ہم جیاو کی
 یور مکنی اگر صواوستونده بولسه جیل اور تاجہ بولغانداغی
 یورش لر اور تاجہ یورش دیب ایٹلہ

(مسافر بولغان کئی دورت رکعتی فرضی ایکی رکعت ایتوب
 او قور برشهرده یا قریهده اون بش کون یا آرتغراق تورماقی
 نیہ قیلغانغه قدری یا اوزی ننگ شهرینه قایتقانغه قدری
) اگر بر مسافر برشهرگه کرو ب اون بش کون تورماقی نیہ
 قیلماسه لکن ایرته چغام یا اوچ دورت کوندن چغام دیب همان
 شول شهرده تورسه گرچه کوبیل لار تورسهده هنوز
 مسافر بولور

مسافرگه مقیم ننگ ایوماقی درست کرک نماز ننگ وقتده بولسون
 کرک وقتدن صونک بولسون مسافر سلام بر گاج مقیم توروب
 نمازنی تمام قیلور لاحق حکمنده بولوب قراءت او قیاس یا گلشوب
 سجده سهو قیلماس (امام سلام بر گاج اتما اصلا لکم فانی مسافر)
 دیب اوزی ننگ مسافر لیکنی بلدرور

(ج) امام مسافر مقیم گه ایوماقی وقتده بولسه درست اول وقتده
 مسافر نمازینی امامینه ایاروب تمام دورت ایتوب او قور (وقت
 چقغاج بولسه دورت رکعتی فرضلده اقتداسی درست تو گل
 باشقلر نده درست

(ج) سفرده نمازی قضاغه قالسه مقیم بولغاج قضا قیلسهده مسافر
 نمازی او قور (ایوده وقتده قالغان نمازی سفرده قضا قیلسه
 مقیم نمازینی او قور

(ج) مسافر دورت رکعتی فرضی تمام قیلسه اولگی اولتر شقه
 او ترغان بولسه فرضی تمام بولور لکن مسی بولور آرتق ایکی
 رکعتی نفل بولور قعدہ اولی غه او ترغان بولماسه فرضی باطل
 بولور والحمد لله علی الاتمام وصلى الله على سيدنا وعلى آله
 واصحابه اجمعین

سوء آل
 اور تاجہ دیب ننداین
 نی ایٹوله

سوء آل
 مسافر ننگ اقتداسی
 نچوک

سوء آل
 (سفرده کی نمازنی
 ایوده قضا قیلسه
 نچوک ایتر
 سوء آل
 مسافر نمازنی تمام
 قیلسه نچوک بولور